

ДЕТСКА ГРАДИНА „Щурче” град Шумен
ул. „Цвята Кънчева”12 , тел. 054/86 98 80 , e-mail odzch@abv.bg

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

на

ДЕТСКА ГРАДИНА „ЩУРЧЕ”

СЪДЪРЖАНИЕ:

1.ОБОСНОВКА.....	
2.ЦЕЛИ НА ПРОГРАМНАТА СИСТЕМА	
• ФИЛОСОФИЯ	
• ОСНОВНИ АКЦЕНТИ	
3.Подходи и форми на педагогическо взаимодействие.....	
4. Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие.....	
5.Тематично разпределение за всяка възрастова група.....	
6.Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование.....	
7.Политика за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.....	
8.Иновативни модели на обучение по образователно направление Математика – „Математика за хапване” и „Математика в движение” „Светът е пълен с щастие“ – за развитие на емоционалната грамотност н децата.	

Обосновка.

Програмната система на ДГ „Щурче“ е концепция за развитието на детската личност с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел – развитие на универсални умения – личностни, познавателни, комуникативни.

Създава условия за придобиване на компетентности по всяко от образователните направления и отчита спецификата на детската градина.

Интерактивният образователен процес е в основата на педагогическото взаимодействие в Програмната система на ДГ „Щурче“ се отличава със следните характеристики:

- ✓ Насочен е към децата и създаването на възможности те сами да конструират „света“ по свое собствено познание, със собствени сили;
- ✓ Новото познание, придобито чрез взаимодействието, е зависимо от техния предишен опит;
- ✓ Решаваща роля има средата, в която се взаимодейства – да е ресурсно осигурена и да стимулира познавателните интереси на децата – учеща среда чрез игра.
- ✓ При взаимодействието се използват реални ситуации, така че децата да развият чувствителност и умения за „живота“ около тях;
- ✓ Концентрира усилията на педагогическия епик да работи за постигане на трайни резултати.

Цел на програмната система.

Да увеличи максимално силите и опита на всяко дете.

Програмната система признава, цени и насърчава развитието на характеристики, които ще са необходими в бързо променящата се действителност. Сред тях са способността децата:

- ✓ Да посрещат промяната и да оказват влияние върху нея;
- ✓ Да мислят критично и да правят избор;
- ✓ Да откриват и решават проблеми;

- ✓ Да бъдат творци с развито въображение и находчивост;
 - ✓ Да се грижат за общността, страната и околната среда.
- Програмната система на ДГ „Щурче“ е с:
- ✓ Акцент върху индивидуалния подход към всяко дете;
 - ✓ Акцент върху подпомагането на децата да правят избор чрез планираната дейност;
 - ✓ Акцент върху участието на семейството.

Философия.

В Програмната система на ДГ „Щурче“ образователната среда е внимателно организирана среда, която включва различни тематични кътове: Моето семейство; Ограмотяване (Математика, Български език), Наука в детската градина, Играем с пясък и вода, Строителни блокчета, Изкуство, Готварство, Градинарство, Театър, Библиотека.

Организирането на образователната среда в ДГ „Щурче“ дава възможност децата да учат по много начини чрез готвене, игри със строителни блокчета, игри с пясък и вода, градинарство, театрализирани игри, експерименти.

Отличителна черта на Програмната система е провеждането на Утринна среща. Тя е регламентирана в организацията на деня във времето от 9.00 – 9.30 часа.

Утринната среща е прекрасна възможност за индивидуализиране на общуването в условията на колективното обучение и възпитание, време за детските въпроси, време за сплотяване на детската общност и плавно преминаване към групова/екипна дейност.

Утринната среща има задължителни елементи, но най – същественото в нея е възможността:

- ✓ децата да споделят;
- ✓ да назовават и изучават своите чувства;
- ✓ да се сдружават с подходящи за целта игри;
- ✓ да избират дейности;
- ✓ да научават нови знания;
- ✓ да спазват правила;
- ✓ овладяване на комуникативни техники за водене на диалог.

Основна цел.

Качествено образование за всички деца, което ще позволи на всяко от тях да развие пълния си потенциал.

Основни акценти.

1. Условия за придобиване на компетентности по всяко образователно направление, посредством учеща среда чрез игра.
2. Отчитане спецификата на детската градина и на групата.
3. Творчески възможности и непрекъснато разширяващи се желания и потребности за активно действено участие на детето в процесите на взаимодействие със заобикалящия свят.
4. Осъвременено и балансирано педагогическо взаимодействие, насочено към детето.
5. Прилагане на педагогически технологии с ясно изразена интерактивна и иновационна насоченост, ориентирани по посока на самоутвърждаване на личността на детето и развиване на креативността му.
6. Възпитание, социализация и обучение на децата, гарантиращи овладяването на образователното съдържание по всички образователни направления;
7. Интегриране на тематичното съдържание, основано на естествени интегративни връзки между образователните направления.
8. Ранно откриване на заложите и способностите на всяко дете;
9. Развиваща творческите способности на детето практика, ориентирана към продуктивна дейност.
10. Осигуряване на възможности на всяко дете да изразява собственото си мнение и да осъзнава и отстоява своята позиция.

Подходи и форми на педагогическо взаимодействие.

1. Подходи на педагогическо взаимодействие.

❖ Компетентностен подход:

Креативност и иновации ръка за ръка – основаващ се интерактивни методи и нови технологии на обучение, които допринасят за развитието на независимост, инициатива, творчество, критично мислене. Практическа значимост на изученото. Фокус върху комплекс от умения за действия в различни ситуации.

❖ Личностен подход към всяко дете:

Диференциране на знания и опит съобразно социално – психологичеките и възрастови особености на децата.

❖ **STEAM подход.**

Този подход създава условия детето активно да моделира своето собствено разбиране или значение чрез взаимодействие между това, което знае и предположенията, които се правят. Да учат децата конструктивно означава да учат активно, да решават проблеми, да се създават условия за трансфер на наученото в реални условия, да се актуализират старите знания преди конструирането на новите, да се решават различни типове задачи, свързани с практиката, да се осигуряват условия за придобиване на опит чрез решаване на проблемни задачи, да се насърчава творческото и критическото мислене, за да се повиши самостоятелността на децата. В тази връзка STEAM подход – означава детето да е в центъра на онова, което се прави в занималнята, в противовес на традиционната организация, за която е характерно надценяването на функцията на преподаването.

❖ **Анимационен подход:**

Учене чрез въздействие.

❖ **Синергетичен подход:**

Умения за самоорганизиране, възпитаване на комуникативни умения и безопасно поведение в средата;

❖ **Дейностно – игрови подход:**

Интегриране на възприемане, интерактивност и изразяване;

❖ **Ситуационен и интегрален подход:**

Ситуиране и интегриране на всички процеси на взаимодействие, които развиват детската индивидуалност с цел стимулиране на компетенции.

❖ **Комуникативно-експресивен подход:**

Подпомагане индивидуалната експресивност на децата, развиване комуникативните умения, умения за самопредставяне и за работа с другите – в диади, малки групи и в екип.

❖ **Иновативен подход:**

Въвеждане на нови или комбиниране на стари подходи, които мотивират децата за по-голяма активност в образователния процес.

2. *Форми на педагогическо взаимодействие.*

Съобразно Наредба 5/ 08. 06. 2016 год. за предучилищно образование формите на педагогическо взаимодействие в ДГ „Щурче“ са:

2. 1. Основна форма на педагогическо взаимодействие е **ПЕДАГОГИЧЕСКАТА СИТУАЦИЯ**, която протича под формата на игра. Педагогическите ситуации се организират само в учебно време(15.09 – 31.05) и осигуряват постигането на компетентностите, определени в държавния образователен стандарт за предучилищно образование чрез реализиране на образователните направления: Български език и литература, Математика, Околен свят, Изобразително изкуство, Музика, Конструирание и технологии и Физическа култура.

Конкретното разпределение на педагогическите ситуации по образователните направления се осъществява в седмично разпределение, което е разработено по възрастови групи от учителите на конкретната група преди началото на учебната година и се утвърждава от директора на детската градина.

2. 2. Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие през учебното време разширяват и усъвършенстват компетентностите на детето по образователните направления. Допълнителните форми се организират по преценка на учителя в съответствие с интересите и потребностите на децата.

Провеждат се извън времето на педагогическата ситуации, както в учебно, така и в неучебно време.

Допълнителните форми в **учебно време** са самостоятелни дейности по избор на детето; дейности, организирани от детския учител.

Време за осъществяване **15.09 – 30.05.**

Приложение в сутрешния и следобедни режимни моменти, след следобедния сън.

Приложение: в сутрешния и следобеден режимни моменти

Време за осъществяване **1 юни – 14.09.**

Видове допълнителни форми на педагогическо взаимодействие в ДГ „Щурче“ са:

- ❖ Свободна творческа продуктивна дейност;
- ❖ Дейности в тематични центрове – готварство, наука и експерименти, игра с пясък и вода, театър, семейство, конструктивни блокчета, библиотека;
- ❖ Проектни дейности;
- ❖ Празници и развлечения;
- ❖ Разходки и наблюдения;

- ❖ Посещения на забележителности;
- ❖ Отбелязване на значими дати от националния календар;
- ❖ Спортни дейности;
- ❖ Градинарство и компостиране и др.

2. 3. Педагогическо взаимодействие при извънредни обстоятелства.

Когато поради извънредни обстоятелства присъствието във формите на педагогическо взаимодействие в детските градини е преустановено, след заповед на министъра на образованието и науката, педагогическото взаимодействие се осъществява доколкото и ако е възможно, от разстояние в електронна среда чрез използване на средствата на информационните и комуникационните технологии и с участието на родителите.

Педагогическото взаимодействие в електронна среда подпомага придобиването на компетентностите по чл. 28, ал. 2 по Наредба 5 като използваните ресурси се избират от педагогическите специалисти в съответствие с възрастта на децата.

Продължителността на педагогическото взаимодействие с дете се определя от педагогическите специалисти в съответствие с възрастта на децата, но не може да надвишава 30 минути дневно.

Проследяването на постиженията от осъщественото педагогическо взаимодействие по време на извънредно положение се извършва чрез наблюдение от екрана на педагогическите специалисти и чрез обсъждане с родителите.

Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие.

Учителят самостоятелно планира дидактическата си работа за практическото изпълнение на заложените цели и обучението и за постигане на очакваните резултати. Планирането има съществена роля за ритмичното усвояване на учебното съдържание.

Седмичното разпределение се разработва по възрастови групи от учителите на конкретната група преди началото на учебната година и се утвърждава от директора на детската градина

Основните и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие в детска градина „Щурче“ се осъществяват в целодневна форма на организация.

Броят на педагогическите ситуации на различните възрастови групи по образователните направления за постигане компетентностите на децата, са съобразени с чл. 28, ал. 2 от Наредба № 5 от 03.06.2016 г. за предучилищното образование. **(приложение № 1)**

Седмично разпределение на формите на педагогическо взаимодействие. **(приложение № 2)**

Организация на учебния ден при целодневна организация на работа. **(приложение № 3)**

Тематично разпределение за всяка възрастова група.

Тематичното разпределение осигурява ритмичното и балансираното разпределяне на съдържанието по образователните направления и включва темите за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата. Тематично разпределение отчита интересите на децата и спецификата на образователната среда. **(приложения 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6)**

Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование.

Предучилищният период се основава на схващането, че включването на членовете на семейството като партньори в образователния и възпитателния процес в детската градина е от съществено значение за усилване и разширяване процеса на научаване в занималнята и за надграждане върху интересите и научаването у дома. Тази реципрочност между двете учебни среди – домът и детската градина – отразява уважението и споделянето, които програмната система утвърждава.

Задачи:

- ❖ Да обедини съществуващите и да открива нови ресурси за ефективно взаимодействие между участниците;
- ❖ Да регламентира техните права и задължения;
- ❖ Да определи формите и подходите на сътрудничеството;
- ❖ Да изясни възможностите за управление и контрол на процеса;

Цели за съвместно сътрудничество между педагози от детската градина и родители:

- ❖ Взаимна отговорност.

- ❖ Повишаване доверието в образователната система.
- ❖ Осигуряване на социална, познавателна и специална подготовка, гарантираща комуникативна и действена компетентност на детето, чрез взаимодействие между детската градина и семейството.
- ❖ Създаване синхрон между семейството и детската градина за повишаване качеството на възпитание и обучение на децата от предучилищна възраст.
- ❖ Споделена отговорност за съхранението на детето и детството като ценност.
- ❖ Разпределяне на правата, задълженията и отговорностите между детската градина и семейството за постигане на стратегическите цели и приоритетите на политиката за учене през целия живот.
- ❖ Оптимизиране взаимодействието учител – дете – родител, с оглед на ранното откриване и коригиране на пропуски в поведението на децата.
- ❖ Детската градина да стане отворена система за провокиране на родителска активност и обогатяване на родителската теоретико – практическа компетентност и да се изгради система за поведенческо моделиране.
- ❖ Провокиране на родителите за идеи и мероприятия свързани с възпитанието и образованието на децата им в детската градина.
- ❖ Семейството – активен участник при организиране и провеждането на празниците и откритите форми на работа и в създаване на позитивна среда за развитие на доверието и отговорността между детската градина и семейството.
- ❖ Стимулиране на стратегии за сътрудничество и прилагане на творчески подходи в социално педагогическата система „семејство – детска градина“.
- ❖ Съдействие за активната ангажираност на родителите при обогатяване на материално-техническата база и опазване на имуществото на детската градина.

Възможности за сътрудничество.

- ❖ ***Индивидуални срещи в удобно за двете страни време.***

В ДГ „Щурче“ е въведена система за индивидуално консултиране:

- ✓ С родителите /във всички дни, в които по график работят другите педагогически специалисти – логопед, ресурсен учител, психолог;

- ✓ С учителите от групата след предварителна уговорка, за ден удобен и за двете страни.

❖ ***Родителски срещи.***

- ✓ Общи родителски срещи.
- ✓ Родителски срещи по групи.

В ДГ „Щурче” всяка група изготвя план за работа с родители, в който се планира провеждането на родителските срещи. Те се провеждат по график и имат своя конкретика. Същите са протоколирани и са част от архивната документация на всяка група.

По време на протоепидимичната обстановка в условията на разпространение на Ковид 19, родителските срещи се провеждат на открито при спазване на установените протоепидимични мерки или онлайн

❖ ***Присъствие и участие на родителите в процеса на предучилищното образование.***

Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина се осъществява чрез:

- ✓ Проучване желанията и мненията на родителите;
- ✓ Поддържане на родителски кътове с информация за работата в групата и индивидуалните постижения на всяко дете;
- ✓ Провеждане на открити моменти от дейността на детската градина;
- ✓ Участие на родители чрез включването им в основни форми на педагогическо взаимодействие по преценка на учителите.

❖ ***Други форми на комуникация.***

Партньорство в проекти:

национални:

- Активно приобщаване в системата на предучилищното образование;
- Подкрепа за приобщаващо образование;
- Национални програми – „Хубаво е в детската градина“ , „Осигуряване на безопасна, достъпна и сигурна образователна среда”

вътрешни проекти.

- „Математика за ханване”

- *„Математика в движение“*
- *„Светът е пълен с щастие“*
- *„Птиците в двора на детската градина“*

Всяка група работи съвместно с родителите по свой вътрешен Мини проект, който е предложен обсъден, планиран, съгласуван на първата родителска среща за учебната година. Мини проектите на всяка група са с различна тематика и дейности, но очакваните резултати за всички са добро партньорство, позитивна образователна среда, добра комуникация. Тези проекти са част от портфолиото на всяка група.

❖ *Регулярна информираност.*

- Създаване и поддържане на оптимална информационна среда за родителите - фейсбук на група, чрез платформата Onebook;
- Информация на сайта на ДГ „Щурче“;
- Информационни кътове за родителите.

❖ *Запознаване с нормативната уредба. Обсъждане на задължения, права и отговорности.*

Разработване и прилагане на подходящи форми за запознаване на родителите с Програмната система на детската градина и очакваните резултати от възпитанието, социализацията и обучението на децата за съответната възрастова група, Правилника за дейността на детската градина, Правилник за вътрешния трудов ред, познавателни книжки, както и цялостната организация на дневния режим на детското заведение.

❖ *Участие в комисии.*

❖ *Партньорство при външни и вътрешни изяви на децата.*

❖ *Обучения и тренинги.*

❖ *Активна дейност на родителите, членове на Обществен съвет и Училищно настоятелство при ДГ „Щурче“.*

Членството в УН няма задължителен характер. То е доброволен акт на дееспособни физически и юридически лица, желаят да допринесат за постигане на целите на сдружението съобразно неговия Устав. Родителите, избрани да са част от Обществения съвет участват отговорно във всички заседания на съвета.

❖ *Анкетни.*

Разработване и прилагане на подходящи анкети за получаване на информация от родителите и подкрепа по въпроси, свързани с предучилищното образование, личностното развитие на детето, адаптация на децата относно условия, грижи, вътрешни уредби, качество на предлаганите допълнителни дейности, обратна връзка относно иновативни проекти, задължително обучение по БДП и др. Тази информация е полезна за прилагане на корективни мерки от двете страни и набелязване на мерки за повишаване на качеството на образованието, възпитанието и социализацията на децата в ДГ „Щурче“.

❖ ***Панорама на училищата.***

За родителите от 3 и 4 група се организират традиционни срещи с представители на училищната общност – учители, директори, на които се дава възможност да презентират дейностите и условията в училищата на които са представители. Предлагат се и рекламни материали на училищата.

❖ ***Родителско доброволчество.***

Доброволен избор на родители от всяка група, които помагат в трудова дейност – боядисване на уреди за игра, труд в двора на детската градина, осигуряване на пясък за пясъчниците, дърводелски услуги и много други.

❖ ***Очаквани резултати.***

- Ефективно и позитивно общуване между педагогическите специалисти и родителите.
- Информираност на родителите за вътрешния ред, вътрешната документация и правила в детската градина.
- Информираност на родителите за протичането на образователния процес.
- Информираност на родителите за дейността и живота в детската градина.
- Информираност на родителите за индивидуалния напредък и образователните резултати на всяко дете.
- Информираност на детската градина (директор, учители и служители) за мнението и отношението на родителите.
- Информираност на детската градина (директор, учители и служители) за дефицити в дейността и общуването с родителите.
- Сплотеност на участниците в предучилищното образование около общите цели.
- Споделена отговорност за развитието на детето.
- Единен подход към децата.

ПОЛИТИКА НА ДГ „ЩУРЧЕ” ЗА ПОДКРЕПА НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Реализиране на принципите на глобалното гражданско образование в образованието, възпитанието и социализацията на децата от ДГ „Щурче” които са:

- **здраве**- акцентира върху интелектуалното, физическото, духовното и социалното развитие и благосъстояние на децата -
- **справедливост** – възпитанието и образованието да развива индивидуалните способности и потенциална на всяко дете, независимо от различните обстоятелства;
- **грижа** – образованието и възпитанието да създава оптимални условия за развитие на децата въз основа на практиката, всеотдайността и мъдростта на опита.
- **екология** – образованието признава жизнената взаимовръзка на всеки един от посочените принципи за развитие на децата и обществото като цяло.

2. Съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност.

3. Уважение на културното многообразие.

4. Приобщаване чрез българският език.

5. Формиране на умения за критично мислене, сътрудничество и работа в екип за постигане на общи цели, преживяване на общите успехи и неуспехи.

6. Междукултурно общуване без стереотипи.

ИНОВАТИВНИ МОДЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕ ПО ОБРАЗОВАТЕЛНО НАПРАВЛЕНИЕ МАТЕМАТИКА – „МАТЕМАТИКА ЗА ХАПВАНЕ“, „МАТЕМАТИКА В ДВИЖЕНИЕ“ СТЕМС ОБРАЗОВАНИЕ „СВЕТЪТ Е ПЪЛЕН С ЩАСТИЕ“

Създаваме условия и възможности за развитие на ключови умения като: творческо мислене, работа в екип, сътрудничество и иновативно учене в забавна и безопасна среда. В рамките на педагогическата ситуация създаваме на децата среда, която е възможно най-близка до реалната. Това се осъществява с осигуряването на набор от подходящи за темата материали. Използват се материали и предмети от ежедневието, като родителите самостоятелно осигуряват това, което е необходимо за различните проекти. Детската градина осигурява таблети, програмируеми играчки, микроскопи, конструктори, роботи, игри.

Всички обучителни дейности се базират на намирането на решение на проблеми от реалния свят и акцентира върху ученето, основано на проекти.

Най-ценната отличителна страна на STEAM базираното обучение е насърчаване на любопитството на децата, възможността да задават въпроси, да изследват, експериментират и да играят.

Иновативният модел „Математика в движение“.

Иновативният проект „Математика в действие“ е насочен към стимулиране на вродената потребност от движение на децата и въздействието на кинестетичните дейности/двигателните/ върху интелектуалното им развитие. Съществуват четири основни начина да използваме кинестетичните методи в обучението по математика чрез: „Тялото в действие“; „Тяло в движение, пространство, посока; „Манипулативи в действие“; „Манипулативи в движение“

Всяка игра от тези групи запознава децата със сложни математически понятия по забавен и без затруднения начин, придобиват практически знания как да свържат математиката със заобикалящия свят, разполагат със знания как физическите упражнения и игри спомагат да се научат сложни математически идеи по лек и забавен начин.

Иновативният модел „Математика за хапване“ е насочен към стимулиране на детското развитие чрез насочване на познавателните интереси на детето към математическите характеристики на околния свят и тяхното дефиниране чрез овладяване на обобщени способности при възприемането и оценяването им.

Интегрирането на педагогическата ситуация по математика с игроподобната дейност готварство е иновативен подход, който включва развиване и прилагане на математическото мислене с цел решаване на редица проблеми във всекидневни ситуации, като особено внимание се обръща на начина на действие, активността на децата и знанията, които придобиват. Чрез този проект показваме на децата, че числата са забавни, а математиката е навсякъде. Дори в кухнята. С други думи: математиката трябва да е завладяваща – да предлага съдържание, което децата търсят и на което се наслаждават заедно с другите си любими занимания.

Чрез интегрирането на образователното съдържание по математика с игровата дейност готварство да се гарантира постигането на конкретни очаквани резултати в следните насоки:

- Формирането на понятието число;
- Аритметични действия с числа;
- Формиране на представи за величини, измерване и сравняване на обекти;
- Развитие на умения за ориентиране в пространството;
- Формиране на времеви представи;
- Развиване на уменията за разпознаване, моделиране и възпроизвеждане на основни геометрични фигури.

Иновативният проект „Светът е пълен с щастие“,

С настоящия иновативен проект откриваме част от съкровищницата от ценности – състрадание, уважение, отговорност, смелост и още много, които да формираме у децата, чрез средствата на изкуството и чрез нейно величество играта. Защото знаем, че предучилищната възраст е безценното време в което се поставя основата на бъдещото разбиране за света от децата и се формира тяхната ценностна система.

ПРИЛОЖЕНИЯ № 1 – 4. КЪМ ПРОГРАМНА СИСТЕМА НА ДЕТСКА ГРАДИНА „ЩУРЧЕ“